

	Zápis ze zasedání vědecké rady CEITEC MU Verze č. 1	Datum: 2. 4. 2013 13.00	
Účastníci – členové VR: prof. Vladimír Sklenář (VS), prof. Pavel Hobza (PH), prof. Martin Hof (MH), prof. Jiří Fajkus (JF), prof. Jiří Friml (JFR), prof. Miroslav Strnad (MS), MUDr. Roman Kraus (RK), prof. Jiří Mayer (JM), prof. Jiří Vorlíček (JV), prof. Milan Brázdil (MB), MUDr. Ladislav Vyklický (LV), prof. Jitka Moravcová (JMO), prof. Josef Humlíček (JH), doc. Ilja Turek (IT), doc. Jaromír Leichmann (JL), prof. Jaroslav Koča (JK)			
Externí účastníci: doc. Mikuláš Bek (MBE) rektor MU, dr. Nikola Kostlánová (NK), Olga Křížová (OK), dr. Martina Pokorná (MP), ing. Michal Marcolla (MM)			
Omluveni: prof. Jan Libiger			
Zápis: NK, OK			
Zápis schválil: JK			

JK nejprve představil jednotlivé členy vědecké rady a dále koncept své prezentace rozdělené do 4 bloků. První z nich byl věnován představení projektu CEITEC, tj. byly předloženy základní údaje o projektu, dále byli představeni partneři a základní ideje. Následovala druhá část věnovaná CEITEC MU, kde byla zmíněna organizační struktura ústavu, její poradní a kontrolní mechanismy, a následně představeny výzkumné programy s jejich základními výzkumnými cíli a strukturou organizovanou do výzkumných skupin. V závěru byly představeny nové výzkumné skupiny a sdílené laboratoře.

V dalším bloku prezentace byla uveřejněna výzkumná zpráva tj. výsledky CEITEC MU za roky 2011 a 2012 z oblasti vědy a výzkumu. Výsledky byly prezentovány souhrnně pro celý CEITEC MU pro různé typy výsledků a taktéž po výzkumných programech s motivací poukázat na kvalitu výsledků. Následovala část věnovaná evaluaci vědecké excelence, která proběhla v rámci celého CEITEC v roce 2012 a byla představena pravidla, harmonogram i samotné výsledky této evaluace. Další část výzkumné zprávy ukázala výsledky plnění monitorovacích indikátorů projektu CEITEC. V poslední části výzkumné zprávy byl nastíněn koncept udržitelnosti a dosahování excelence v projektu CEITEC do budoucna, kde jako hlavní nástroje byly představeny nastavení a podpora mezinárodního prostředí, koncept vlastní PhD školy, bonusové hodnocení excelentních výzkumných výsledků, karierní řád, ochrana duševního vlastnictví a etický kodex.

Následovala diskuse k bloku Vědecká zpráva za rok 2012

LV se dotázal na seznam předložených publikací CEITEC MU za rok 2012, požádal o konkretizaci, které publikace jsou v tomto seznamu zahrnuty, zda ty, kde korespondenční autor je členem CEITEC MU. Taktéž do budoucna požádal o doplnění IF, které by napomohly ve snadnější orientaci v kvalitě prezentovaných publikací.

JK vysvětlil, že v seznamu jsou publikace všech autorů CEITEC bez ohledu na to zda jsou v postavení korespondujícího autora a podotknul, že míra podílu autorů na publikaci je poté zohledňována v bonusovém hodnocení, kde jsou první resp. korespondující autoři na publikaci určující pro přidělení bodů a finanční odměny za publikaci. JK taktéž přislíbil pro další jednání připravovat seznam publikací v přehlednějším formátu s IF.

VS doplnil informaci ohledně IF v programu Strukturní biologie, kde je koordinátorem, kde průměrný IF publikací je 4,95.

MB varoval před zjednodušeným náhledem na absolutní čísla – zejména s ohledem na podstatné rozdíly hodnot IF mezi jednotlivými vědními obory.

JF ještě dodal, že evaluační komise (evaluace excelence výzkumných skupin CEITEC z roku 2012 *pozn. zapisovatelky*) pracovala s jiným seznamem publikací, kde byly publikace více charakterizovány, mimo jiné i dosaženým IF.

JK dovysvětlil motivační (bonusové) hodnocení, které se týká pouze publikací, které jsou vydány v časopisech, které jsou mezi 40% nejlépe hodnocených v rámci oborově příbuzných časopisů (dle Thomson Reuters *pozn. zapisovatelky*).

JM upozornil zejména externí členy na nestejnou situaci mezi jednotlivými programy resp. skupinami z hlediska možnosti využívat předpokládanou infrastrukturu. Upozornil, že některé výzkumné skupiny nemají prostory na CEITEC MU, a proto musejí svoje publikace dedikovat taktéž svému mateřskému pracovišti, kde v tuto chvíli jejich výzkum ještě probíhá. Taktéž upozornil na nové skupiny, které nemají tak silnou vědeckou historii, ze které by mohly čerpat.

RK vytvořil paralelu s ICRC, kde vidí zásadní problém v naddimenzovanosti lidských zdrojů projektu vzhledem k nízké produkci výsledků.

JK konstatoval, že toto by neměl být problém CEITEC MU, neboť vysoké procento lidských zdrojů bylo rekrutováno z již existujících výzkumných skupin s výzkumnou historií na MU, se známým či odhadnutelným množstvím vědeckých výstupů. Navíc předeslal, že tito výzkumníci tvoří, vzhledem k jejich minulému působení na MU, podíl na institucionální podpoře a část jejich platu může být navíc kryta z výuky na některé z fakult.

JMO připojila k diskusi svoje poznámky. Upozornila na problematiku využívání souměřitelnosti excelence výsledku pomocí IF a navrhuje porovnávání pomocí benchmarkingu. Další poznámka směřovala k udržitelnosti projektu, kde navrhuje zřízení pobídkového fondu, tj. kdo přináší projektu peníze, měl by získat finanční pobídku od instituce. Poslední poznámka směřovala k nové metodice hodnocení VaV na národní úrovni, která bude zahrnovat hodnocení všech velkých infrastruktur.

PH připomněl, že dalším měřítkem excelentního výzkumu by mělo být „dobré jméno“ instituce. Upozornil, že v institucích, kde se dělá kvalitní věda a hodnotí se kvalitní výsledky, může být větší tendence k podvodům ve výsledcích a při jejich publikování. Přesto, že CEITEC MU přijal etický kodex, kterým by se měli pracovníci řídit, doporučil by zavést silnější kontrolní nástroj, který by zajistil, že nedojde k poškození dobrého jména CEITEC MU. Taktéž připomněl dle svých slov „vulgarizaci“ vědy, tedy zveličování přínosu vědeckých výsledků a matení nevědecké veřejnosti schválně zveličenými závěry mnohdy čerstvě započatého výzkumu, jako jev v kvalitních institucích nepatřičný.

JFR požádal o konkretizaci pravidel evaluace z roku 2012, která by měla být zopakována v červnu 2014. Zejména požadoval vysvětlení, za jakých podmínek může dojít ke zrušení výzkumné skupiny pro nedostatečnou excelenci.

JK upřesnil, že tato evaluace je v kompetenci ČŘS (Centrální Řídící Struktura) včetně pravidel a míry hodnocení.

MBE připojil poznámku, že si vyžádal po ČŘS přípravu minimálního standardu pravidel evaluace, které by byly platné pro všechny partnery, konkrétní postupy provedení budou v kompetenci jednotlivých ředitelů

JFR vyzval k přípravě podobného dokumentu i na úrovni CEITEC MU a upozornil na případy, které se odehrály na VIB Gent, kde tyto nejasnosti kolem pravidel evaluace byly často předmětem spekulací a evaluace neplnila své poslání motivovat pracovníky k výsledkům, které by jim zajistily kvalitní podmínky k bádání či minimálně udržitelnost. JFR navrhl sepsat tyto pravidla a utvořit systém varování, který by včas umožnil rozpoznat patologii ve výzkumné skupině.

JMO se dotázala, zda existuje harmonogram evaluace.

MBE odpověděl, že harmonogram je dán, rozhoduje o něm ISAB (International Scientific Advisory Board). Pravidla se mírně mění a reflektují i změny na národní úrovni.

MH se dotázal, zda je nutné dělat evaluace u nové instituce tak často.

JK upozornil, že četnost evaluací je dána v tomto případě požadavky projektu. V budoucnu se počítá spíše s tří až pětiletými obdobími.

JK ukončil diskusi poté, co byly dotazy zodpovězeny, a požádal členy VR o hlasování o Vědecké zprávě za rok 2012. Vědecká zpráva CEITEC MU pro rok 2012 byla schválena všemi přítomnými členy VR jednohlasně. Nikdo se nezdržel hlasování. Nikdo se nevyjádřil proti.

Jednání vědecké rady pak pokračovalo ekonomickou částí

Úvodní slovo do problematiky tvoření rozpočtu na CEITEC MU přednesl MBE. Ozřejmil specifičnost postavení vysokoškolského ústavu na MU s tím, že VR je svěřena částečně role AS a to zejména při schvalování rozpočtu. Přestože VR se k rozpočtu pouze vyjadřuje (neschvaluje ho přímo), požádal, aby diskuse byla otevřená a všichni vyjádřili své názory. Externí členy upozornil na rozpory, které návrh rozpočtu provází. Upozornil, že pro schválení rozpočtu je třeba pouze velký rozpočet, tj. není třeba rozpočet na výzkumné skupiny, nicméně akceptování malého rozpočtu bude nutné pro překonání provizoria, které by bylo nastaveno z MU. Požádal, aby forma rozpočtu byla motivační pro výkon a naplnění monitorovacích indikátorů s tím, že nebude rozhodující, jaká metoda se pro stanovení rozpočtu vybere. Vyjádřil obavy ohledně plnění indikátorů kontrahovaného výzkumu - všeobecně je známo (MU i MŠMT), že plánované hodnoty jsou nadsazené a nerealistické, ale bude složité EK zdůvodnit nedosažení plánovaných hodnot.

JK prezentace Ekonomická část

JK v ekonomické části prezentace představil „Velký“ rozpočet, definoval jednotlivé složky, které ho tvoří i celkovou sumu. Předložil rozpis investic po jednotlivých programech, dále ušetřené finance z roku 2012. Poté byla prezentována pravidla pro rozdělení malého rozpočtu tj. rozpočtu na skupiny. Cílem je postupně přejít k rozdělování malého rozpočtu s výrazným zahrnutím pravidel RIV bodů. Dle

předchozí dohody s vedoucími programů je uplatňováno pravidlo maximálního meziročního poklesu do 20 % (s výjimkou MC, kde je nutný pokles o 25 %). Na závěr prezentace byl představen současný stav výstavby nových budov CEITEC MU.

MBE komentář

Vysvětluje nelehkou situaci MU při snižování odvodů CEITEC MU. Upozorňuje, že poměrně velký podíl pracovníků na MU vnímá CEITEC jako prominenta, který jim ukrajuje z jejich zdrojů, proto není šance na snížení odvodů. Celou věc ještě doplňuje o problematiku nedostačující výše režijních nákladů na projektech a související problematiku účelově vázaných peněz, které tvoří 50% finančních zdrojů MU.

Zahájení diskuse na téma ekonomická zpráva CEITEC MU

JL vysvětluje, proč společně s JM poslali v den konání zasedání VR všem členům dopis, kde předesílají svoje stanovisko k rozpočtu. Situaci CEITECu hodnotí jako složitou, neboť musí předkládat rozpočet dvěma institucím tj. MU a CEITEC ČŘS. Vzhledem k tomu, že kvestor MU nebyl spokojen se strukturou dat rozpočtu a měl i pochybnosti v jednotlivých položkách a stejně dr. Deml nedokázal z předložených dat sestavit celkový rozpočet CEITEC, rozhodli se oba autoři dopisu tuto informaci oznámit ostatním členům a sami se vzdát hlasování ve věci rozpočtu.

JM naznačil komplexnost přípravy podkladů pro tvorbu rozpočtu ze zkušenosti s přípravou rozpočtu na LF. Zdůraznil jeho vysokou kvalitu i lhůtu předložení návrhu rozpočtu AS (10 dnů před projednáváním). Upozornil, že jeho informace o rozpočtu nejsou na detailní úrovni, a že se opírá o konzultace s dr. Demlem a dr. Dettenhoferem resp. s panem kvestorem Janíčkem. Poté přečetl úryvek z dopisu dr. Dettenhofera.

MBE kritizoval přetrvávající dohady ohledně sémantiky struktury dat pro sestavení rozpočtu. Z jeho pohledu je především třeba vyjasnit pokles rozpočtu, strukturu centrálních nákladů mimo jednotlivá centra – nyní cca 50 mil. Kč (musí být vyjasněno, k čemu jsou určeny – provoz, rezervy, nástroj intervencí napříč centry atd.)

JK vyjádřil souhlas s vymezením problematické oblasti, za kterou považuje vyjasnění sémantiky. Tvorba rozpočtu CEITEC MU se řeší ve dvou rovinách – a) vztah rozpočtu CEITEC MU k MU (s kvestorem byla domluvena struktura rozpočtu), b) vztah rozpočtu CEITEC MU k CEITEC ČŘS (problematická mailová komunikace)

MP na doplňujících datech, která nebyla součástí prezentace JK vysvětlila strukturu centrálních nákladů ve výši 53 mil. Kč (osobní náklady na administrativu, provoz budov, nezpůsobilé náklady z pohledu jednotlivých projektů, odpisy majetku atd.) a zdůvodnila plánované odchylky v roce 2013 v porovnání s rokem 2012.

LV upozornil, že prezentovaná čísla neumí posoudit a ptal se na konkrétní pravidla pro funkci VR.

MBE uvedl, že VR by měla jednak vidět proporce mezi centrálními náklady a náklady jednotlivých center a posoudit, zda je tato proporce akceptovatelná, a taktéž posoudit, zda jsou pravidla rozdělení prostředků (včetně IP a start up) motivující. Současně konstatoval, že VR takové podklady nedostala.

JK vysvětlil, že rozpočet byl navržen jako kompromis mezi tím, co si můžeme dovolit a tím, co by bylo optimální. Uvedl, že pokud bychom se snažili pokles v rozpočtech center pokrýt, nezbyly by peníze z projektu VaVpl až do roku 2015, jak jsou plánovány.

MBE vyjádřil, že 20% pokles by mohl být pro některé skupiny devastující (za kritickou hranici je považován pokles o 10 %), pokud je však stávající pokles kompenzován z jiných zdrojů, potřebuje to vědět, aby si při schvalování rozpočtu mohl být jistý, že je obhajitelný.

JK vysvětlil, že plánovaný pokles lze zvládnout, zvláště s ohledem na úspory v roce 2012, které u všech center překročily 20%.

MBE vyjádřil nutnost porovnání reality roku 2012 s plánem na rok 2013 (uvedený pokles je v podstatě pouze pokles vůči fiktivnímu rozpočtu na rok 2013).

VS upozornil na problematiku „úspor v jednom roce“, které vzhledem k možnosti plánu v delším časovém horizontu, nelze chápat jako finanční zdroj pro následující rok.

JFR požadoval vysvětlení co je vlastně předmětem sporu a jeho vyjasnění tak, aby VR měla o čem jednat.

JL uvedl, že VR může jednat pouze o rozpočtu verifikovaném ekonomem MU – kvestorem.

JM vyjádřil souhlas, že předložené podklady by měly být v konsolidované finální podobě. Za nezbytné pokládá prodiskutovanost dat a jejich vyzrállost.

JMO zdůraznila, že koncept a fungování CEITECu je kvalitní a porovnala výsledky kontrahovaného výzkumu na CEITEC MU s výsledky na VŠCHT jakožto technicky zaměřené instituce s tím, že ani oni nemají vysoký podíl kontrahovaného výzkumu. Dále vyjádřila požadavek na vytvoření jednacích řádů VR, který by mj. definoval možnost hlasování *per rollam*, možnost svolání VR i přes nesouhlas ředitele atd., a sdělení termínu, do kdy bude jednacích řádů vytvořen. Dále JMO vyjádřila souhlas s VS ohledně problematiky „úspor“ a vyjádřila pochyby o důvěryhodnosti potřeby navýšení rozpočtu u pracoviště vytvářejícího 60% úsporu. JMO taktéž vznesla dotaz, proč VP Genomika a proteomika rostlin má pokles v rozpočtu 25%, když ostatní programy, z nichž některé nedosahovaly ani takových výzkumných výsledků jako zmíněný program, mají pokles pouze 20%.

JK vysvětlil, že VR je nutno svolávat s takovým časovým předstihem, že nebylo možné odhadnout, zda se podaří předložit finální podobu rozpočtu. K otázce jednacích řádů VR uvedl, že v případě, kdy nemáme „vlastní“ jednacích řádů, řídíme se jednacím řádem nadřízeného orgánu – tj. jednacím řádem VR MU.

JF doplnil vysvětlení, proč program Genomika a proteomika rostlin má pokles o 25% v rozpočtu tím, že to vychází z historie, kdy předchozí rozpočet byl vyšší a bylo předem dohodnuto, že se bude snižovat v dalších letech rychleji (o 25%) tak aby dosáhl požadovaných hodnot stejně jako ostatní programy.

MBE upozornil, že problematika CEITEC je nová a panuje kolem ní jistá nespokojenost a nejasně pojmenované problémy. Vzhledem k tomu, že je projekt CEITEC pro MU velkým závazkem, je nutné jasně všechny nesrovnalosti vyjádřit a zaměřit se na splnění podmínek projektu do roku 2015, protože jejich nesplnění by pro MU znamenalo fatální důsledky. MBE dále přislíbil, že během několika

týdnů budou s kvestorem doladěny podklady pro VR. Taktéž konstatoval, že v podstatě není vidět empirický dopad předesílané nekvality. Ze samotných center nevychází podněty na změny, nikdo nepoukazuje na jasně definované nedostatky. Poukazuje na nutnost jasně definovat potřeby na úrovni center a pokusit se o konstruktivní řešení.

PH upozornil na blížící se termín skončení projektu a ptal se, co bude s CEITEC po roce 2015.

JK vysvětlil, že právě s ohledem na udržitelnost projektu po roce 2015 je v současnosti kalkulováno s nižšími rozpočty (pokles o 20 %).

JL upozornil, že kvestor se již v mailu z 13. 3. vyjádřil o nejasné struktuře rozpočtu.

MP vysvětlila, že data byla p. kvestorovi mezitím dodána v požadované struktuře a ze situace vyplynulo, že došlo ke shodě. Pro prezentaci byla data pouze převedena do grafické podoby.

VS uvedl, že se během řešení rozpočtu ustanovila ekonomická komise, která od vedoucích 3 center obdržela nejasné námitky a od té doby se tato nedefinovaná nespokojenost zastírá netransparentností a neví se co se děje.

JH vyslovil názor, že první varianta rozpočtu obsahovala řadu nejasností. V důsledku toho byla ustavena ekonomická komise, která napomohla řadu věcí vyjasnit a posunout se dál, ale i přesto kvestor i dr. Dettenhofer ještě vidí v návrhu rozpočtu nedostatky. Kolegové z LF vznesli protest týkající se nevyváženého rozpočtu, který je nutné vysvětlit.

JM vyjádřil požadavek na nastavení transparentního servisu ze strany CEITEC MU, který by neměl být nahrazován vytvářením ekonomické komise.

MBE ocenil příspěvek JH směřující ke kompromisu a navrhoval VR počkat na finální materiály k rozpočtu a poté se např. cestou hlasování *per rollam* dobrat ke schválení rozpočtu.

V dalším komentáři zaznělo, že se neustále uvádí „závažné výhrady“ dr. Dettenhofera k rozpočtu, ale ve skutečnosti jsou všechny dosavadní výhrady pouze vágní a měly by být i na základě dnešního jednání konkretizovány.

JH taktéž se připojil k požadavku jasně definovat nejasnosti, které dr. Dettenhofer má.

MB připojil komentář, že struktura dat by měla vycházet z požadavků ČŘS a kvestora MU.

MBE potvrdil, že rozpočet schválí, pokud bude schválen dr. Dettenhoferem a doporučen VR.

JH taktéž navrhl zjistit, zda podobné problémy s ustanovením rozpočtu mají i jiní partneři.

JK shrnul návrh dalšího postupu ve dvou krocích – vyjasnit požadovanou strukturu dat a data připravit, poté data potvrzená dr. Dettenhoferem a kvestorem poskytnout VR k odsouhlasení *per rollam*.

16.15 JK ukončení zasedání VR